

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

БІОЛОГІЧНЕ ЗЕМЛЕРОБСТВО

спеціальність	201 Агрономія	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	Агрономія	факультет	агрономії та захисту рослин
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	землеробства та гербології ім. О. М. Можейка

ВИКЛАДАЧ

КУДРЯ СЕРГІЙ ІВАНОВИЧ

Вища освіта – спеціальність Агрономія, вчений агроном

Науковий ступінь - доктор сільськогосподарських наук 03.00.16 Екологія

Вчене звання, посада – доцент кафедри землеробства, професор

Досвід роботи – більше 30 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- автор більше 190 друкованих праць;
- досвід роботи в якості голови, або члена комісії з акредитаційної експертизи галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство»;
- співавтор двох державних стандартів;
- учасник наукових і методичних конференцій.

телефон

+380990381331

електронна
пошта

kudryasi.com@gmail.com

дистанційна
підтримка

Google Meet,
Zoom, Moodle

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	детальне вивчення, систематизація та розробка ефективних заходів біологічного землеробства для вирішення організаційних і технічних задач розробки та впровадження біологічного землеробства з метою зниження хімічного навантаження, отримання екологічно чистої продукції за максимального використання біологічних особливостей культур і покращення екологічного стану довкілля
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота, імітаційний проєкт
Специфічні результати навчання і форм їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> • приймати обґрунтовані управлінські рішення для забезпечення прибутковості підприємства; • проектувати конкурентоспроможні технології та обладнання для виробництва сільськогосподарської продукції відповідно до вимог споживачів та законодавства; • розробляти і реалізувати ресурсощадні та природоохоронні технології у сфері діяльності підприємств АПК; • проектувати конкурентоспроможні технології та обладнання для виробництва сільськогосподарської продукції відповідно до вимог споживачів та законодавства.
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (загальна кількість 90 годин) 12 годин лекції, 18 години практичні; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – диференційований залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	вільне зарахування

ДОПОВНЮЄ СТАНДАРТ ОСВІТИ І ОСВІТНЮ ПРОГРАМУ

Компетенції	<p>ЗК 11. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>СК.03. Знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, правил і теорій, пов'язаних із вирощуванням сільськогосподарських та інших рослин.</p> <p>СК.07. Здатність науково обґрунтовано використовувати добрива та засоби захисту рослин з урахуванням їх хімічних і фізичних властивостей та впливу на навколишнє середовище.</p>	Програмні результати навчання	<p>СПРН.03. Володіти статистичними методами опрацювання даних в агрономії.</p> <p>СПРН.04. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття.</p> <p>СПРН.06. Ініціювати оперативне та доцільне вирішення виробничих проблем відповідно до зональних умов.</p> <p>СПРН.07. Проектувати й організовувати технологічні процеси вирощування насінневого матеріалу сільськогосподарських культур відповідно до встановлених вимог.</p> <p>СПРН.08. Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної сільськогосподарської продукції та відповідно до чинних вимог.</p> <p>СПРН.09. Інтегрувати й удосконалювати виробничі процеси вирощування сільськогосподарської продукції відповідно до чинних вимог.</p> <p>СПРН.11. Організовувати результативні і безпечні умови роботи.</p>
--------------------	---	--------------------------------------	--

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1.

Лекція 1	Загальна концепція біологічного землеробства.	Практичне заняття (ПЗ 1)	Концепція стійкого розвитку агросфери.	Самостійна робота	Історія розвитку альтернативного землеробства. Поширення біологічного землеробства в світі. Етичні принципи біологічного землеробства. Історія та досвід використання технологій біологічного землеробства в Україні.
Лекція 2	Історія становлення, принципи, завдання біологічного землеробства та його поширення в світі.	ПЗ 2	Біодинамічне, «нове», відновлювальне, органічне та біологічне землеробство.		
Лекція 3	Перспективи розвитку біологічного землеробства в Україні.	ПЗ 3	План дій щодо впровадження технологій біологічного землеробства в Україні.		

Модуль 2.

Лекція 4	Сівозміна – основа біологізації землеробства.	ПЗ 4	Основні завдання сівозмін при веденні біологічного землеробства.	Самостійна робота	Роль проміжних посівів в біологічному землеробстві. Альтернативні підходи до вирішення, питання збереження та підвищення ґрунтової родючості. Біологічні методи та засоби захисту рослин. Гарантійна система органічного сільського господарства. Маркування органічної продукції. Аналіз ефективності органічних систем сільського господарства.
		ПЗ 5	Вплив чергування культур у сівозміні на фітосанітарний стан полів.		
Лекція 5	Біологічне землеробство і проблема відтворення ґрунтової родючості.	ПЗ 6	Речовини, дозволені для використання в органічних господарствах, для підвищення родючості ґрунту.		
		ПЗ 7	Роль нетоварної продукції у підвищенні родючості ґрунту. Загальні принципи та рекомендації захисту рослин, розроблені IFOAM.		
Лекція 6	Захист рослин у біологічному землеробстві. Економічна ефективність біологічного землеробства.	ПЗ 8	Процедура інспектування та сертифікації органічного господарства. Ринки органічної продукції.		
		ПЗ 9	Переваги органічного виробництва та органічних продуктів. Зміна прибутку.		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Веремеєнко С. І., Трушева С. С. Біологічні системи землеробства: навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2011. 199 с.
2. Писаренко В. М., Антонєць А. С., Лук'яненко Г. В., Писаренко П. В. Система органічного землеробства агроєколога Семена Антонця. Полтава, 2017. 251 с.
3. Кисіль В. І. Біологічне землеробство в Україні: проблеми і перспективи. Харків: Штрих, 2000. 161 с.
4. Стецишин П. О., Рекуненко В. В., Пиндус В. В. Основи органічного виробництва: навчальний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2008. 528 с.
5. Шувар І. А. Екологічне землеробство: підручник. Київ: Вища школа, 2006. 333 с.
6. Чайка Т. О. Розвиток виробництва органічної продукції в аграрному секторі економіки України: монографія / за ред. Н. М. Сіренко. Донецьк: Ноулідж (донецьке відділення), 2013. 218 с.
7. Бегей С. В., Шувар І. А. Екологічне землеробство: підручник. Львів: Новий Світ 2000, 2012. 432 с.
8. Монографії, дисертації, статті з питань біологічного землеробства у періодичних виданнях і збірниках.

Методичне забезпечення

1. Трушева С. С. Методичні вказівки до самостійної роботи з навчальної дисципліни «Біологічні системи землеробства» для студентів спеціальності 201 «Агрономія». Рівне: НУВГП. 2017. 11 с.
2. Екологічна система землеробства: науково-методичні рекомендації для впровадження у виробництво / С. П. Танчик та ін. Київ, 2017. 48 с.
3. Агроєкологічні основи високоефективного вирощування польових культур у сівозмінах біологічного землеробства / за ред. І. А. Шуvara. Львів: Українські технології, 2003. 36 с.
4. Сівозміни. Органічне агровиробництво: освіта і наука: збірник тез II всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 31 жовтня 2019 р.). Київ, 2019. 188 с.
5. Опорний конспект лекцій по біологічному землеробству та навчальні посібники (у тому числі в електронному варіанті), методичні вказівки та завдання, нормативні документи.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50 % від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.